

عنوان مقاله:

تبیین راهبردهای افزایش تاب آوری کالبدی در برابر سیلاب مطالعه موردی: رودخانه چشمه کیله شهر تنکابن

محل انتشار:

فصلنامه شهر پایدار، دوره 3، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

کرامت الله زیاری - استاد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه تهران، تهران، ایران

مرضیه ابراهیمی پور - دانشجوی دکتری شهرسازی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

محمد رضا پورجعفر - استاد معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

اسماعیل صالحی - دانشیار مدیریت و برنامه ریزی محیط زیست، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

سوانح طبیعی که جزئی از فرآیند زندگی بشر به شمار می رود و هرروزه بر تعداد و تنوع آن ها افزوده می شود، به عنوان چالشی اساسی در جهت نیل به توسعه پایدار مطرح می شود. از آنجاکه طی سال های اخیر، خسارات قابل توجهی در اثر وقوع سیلاب به بافت کالبدی شهر تنکابن وارد شده است و اثرات آن بیشتر بر بافت شهری پیرامون رودخانه اصلی این شهر (رودخانه چشمه کیله) می باشد، بر این اساس هدف از تدوین این مقاله، تبیین راهبردهای افزایش تاب آوری کالبدی در برابر سیلاب رودخانه چشمه کیله شهر تنکابن می باشد. پژوهش حاضر از روش توصیفی-تحلیلی بهره برده است. لذا پیش از شروع گام های مدل سوات، با استفاده از مطالعه پژوهش های پیشین در بخش مبانی نظری، متغیرها و شاخص ها استخراج گردیده و بر اساس آن مدل مفهومی اولیه تدوین گردید. در ادامه با استفاده از روش تحلیل روایی محتوایی (CVR)، متغیرها و شاخص های ضروری شناسایی شده و مبنای مدل سوات قرار می گیرند. روش این تحقیق ترکیبی از روش های کمی و کیفی است که از نرم افزارهای GIS، AHP و SWOT بهره گرفته است. و همچنین به منظور پهنه بندی خطر سیل در بافت از نرم افزار شبیه سازی جریان رودخانه (HEC_GEORAS) استفاده گردید که بر این اساس سه پهنه خطر سیل تعیین گردید (حریم رودخانه، پهنه پرخطر، خطر متوسط) سپس به اولویت بندی شاخص ها و متغیرهای کاربردی در پژوهش، پس از استخراج آن ها از منابع مختلف و تعیین روایی موارد برگزیده پرداخته شد و در انتها راهبردهای کاربردی برای کاهش خطر سیل در بافت پیرامون رودخانه چشمه کیله ارائه گردید. نتایج تحقیق نشان دهنده وجود رابطه منسجم بین ساختار کالبدی در بافت پیرامون رودخانه چشمه کیله شهر تنکابن و افزایش تاب آوری کالبدی شهر تنکابن در برابر سیلاب است. بنابراین با کاربست اصول و راهبردهای تدوین شده در این مقاله، می توان از طریق برنامه ریزی، طراحی و اجرای ساختار مناسب بافت پیرامونی رودخانه چشمه کیله، به بهبود عملکرد شهر به هنگام سیل دست یافت.

کلمات کلیدی:

تاب آوری کالبدی، سیلاب، رودخانه چشمه کیله، شهر تنکابن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1038304>

